ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ, ଦୁରସଞ୍ଚାର

ବନାମ

ଏସ୍. ଶ୍ରୀନିବାସ ରାଓ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ।

18, ନଭେମ୍ବର 1997

[ଜେ. ଏସ୍. ବର୍ମା, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ, ବି. ଏନ୍. କିରପାଲ ଏବଂ ଭି. ଏନ୍. ଖାରେ, ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ]

ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947: ଧାରା 2 (j)

ଭାରତ ସଂଘର ଦୁରସଞ୍ଚାର ବିଭାଗ-ବାଣିଜ୍ୟିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ-ରାଷ୍ଟ୍ରର କୌଣସି ସର୍ବୋତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁନଥିଲେ-ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଥିଲା କି-ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯେ, ହଁ

ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ସାତଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥିଲେ-ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ, ସାତଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବିପରୀତ ମତ ରଖିବା ଅନୁମତି ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବଜାୟ ରଖେ ।

ଆବେଦନକାରୀ-ଭାରତ ସଂଘର ଦୁରସଞ୍ଚାର ବିଭାଗ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947 ର ଧାରା 2 (j) ରେ "ଶିଳ୍ପ" ର ପରିଭାଷା ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀ ବିଭାଗକୁ ଏକ "ଶିଳ୍ପ" ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ: 1.ଭାରତ ସଂଘର ଦୂରସଂଚାର ବିଭାଗ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947ର ଧାରା 2 (j) ର ପରିଭାଷା ମଧ୍ୟରେ ଏକ "ଶିଳ୍ପ" କାରଣ ଏହା ବାଣିଜ୍ୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ନିୟୋଜିତ ଏବଂ ବିଭାଗ ରାଜ୍ୟର କୌଣସି ସାର୍ବଭୌମ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁନାହିଁ ।

ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଦୂଷିତ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ପରିଷଦ ବନାମ ଏ. ରାଜପ୍ପା ଏବଂ **ଅନ୍ୟମାନେ । [1978] 2 SCC 213, ମାମଲା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ।**

2. **ଏକ ବୃହତ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟର ବିପରୀତ ମତ ରଖିବା କିମ୍ବା ସେହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କମ୍ ସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ପାଇଁ ଅନୁମତିଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ନିଜର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବଜାୟ ରଖେ । ଥେୟାମ ଯୋଶେଫଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ** *ଯେ ଡାକ* **ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ସାର୍ବଭୌମ କାର୍ଯ୍ୟର ଏକ ଅଂଶ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ 1947 ର ଧାରା 2 (j) ର ସଂଜ୍ଞା ମଧ୍ୟରେ ଏକ 'ଶିଳ୍ପ' ନୁହେଁ । ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ ମାମଲାରେ ସାତଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ କୌଣସି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ବିନା ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିଭଳି** *ବମ୍ବେ ଟେଲିଫୋନ୍ କ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍ କର୍ମଚାରୀ ସଂଘ* **ମାମଲାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ** *ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ* **କରିବା ପରେ ଏକ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ମତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ** *ଥେୟାମ୍ ଜୋସେଫଙ୍କ ମାମଲା ଏବଂ ବମ୍ବେ ଟେଲିଫୋନ୍* **କ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍ କର୍ମଚାରୀ ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସଠିକ୍ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ** *ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ* **ନାହିଁ ।**

ଉପ-ମଣ୍ଡଳୀୟ ଡାକ ନିରିକ୍ଷକ, ଭାଇକମ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଥେୟାମ୍ ଜୋସେଫ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (1996) ୪ **SCC 489 ଏବଂ ବମ୍ବେ ଦୁରସଞ୍ଚାର** *କ୍ୟାଣ୍ଟିନ କର୍ମଚାରୀ ସଂଘ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ AIR (1997) SC 2817* **ମାମଲାକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ।**

ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଦୂଷିତ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ପରିଷଦ ବନାମ ଏ. ରାଜପ୍ପା ଏବଂ ଅନ୍ୟମନେ, [1978] **2 SCC 213, ମାମଲା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 7845/1997 ।

ଡବ୍ଲୁ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1025/1996ରେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 2.9.96 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏନ୍. ଏନ୍. ଗୋସ୍ୱାମୀ, ଅରବିନ୍ଦ କୁମାର ଶର୍ମା, ସୁଶ୍ରୀ ଅନୁଭା ଜୈନ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ କାନୁପ୍ରିୟା ମିତ୍ତଲ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରାକେଶ ଲୁଥ୍ରା, ସୁଶ୍ରୀ ପୂଜା ଦୁଆ ଏବଂ ଏଲ. ଆର. ସିଂହ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ନିମ୍ନମତେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବର୍ମା, ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରାଗଲା ।

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଏହି ମାମଲା ଏକ ତିନିଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ସମ୍ମୁଖରେ ଆସେ କାରଣ ଏହି ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କର ଏକ ଦୁଇ-ବିଚାରପତି ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଉପ-ବିଭାଗୀୟ ଡାକ ନିରିକ୍ଷକ ଭାଇକମ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଥେୟାମ ଯୋଶେଫ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ [1996] 8 SCC 489 *ମାମଲାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ସଠିକତା* ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ପ୍ରକଟ କରିଥିଲେ । ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ମଣ୍ଡଳୀରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ବମ୍ବେ ଦୁରସଞ୍ଚାର କ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍ କର୍ମଚାରୀ ସଂଘ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ AIR (1997) ସର୍ବୋଚ୍ଚ *ନ୍ୟାୟାଳୟ 2817 ମାମଲାରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ* ମଧ୍ୟ ଥେୟାମ୍ ଜୋସେଫଙ୍କ ମାମଲାରେ ସମାନ ମତ ଗ୍ରହଣ କରେ ।

ଏହା ଆବେଦନରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବାର ଏକମାତ୍ର ବିନ୍ଦୁ ହେଉଛି ଭାରତ ସଂଘର ଦୂରସଞ୍ଚାର ବିଭାଗ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ 1947 ର ଧାରା 2 (j) ରେ 'ଶିଳ୍ପ' ର ସଂଜ୍ଞାର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଶିଳ୍ପ କି?ଏଠାରେ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ ଯେ 1982 ମସିହାରେ ସେହି ସଂଜ୍ଞାରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମ ପାଇଁ ଏହା ବିଚାର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେ ଭାରତ ସଂଘର ଦୂରସଞ୍ଚାର ବିଭାଗ ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏହାର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ 'ଶିଳ୍ପ' ହେବ କି ନାହିଁ ଯାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନାହିଁ । ଆମେ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, 'ଶିଳ୍ପ' ଶବ୍ଦର ପୂର୍ବ ସଂଜ୍ଞାକୁ ବିଚାର କରୁଅଛୁ ଯାହା ବଳବତ୍ତର ରହିଛି ଏବଂ ଯାହା ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଦୂଷିତ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ପରିଷଦ ବନାମ ଏ. ରାଜପ୍ପା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1978] 2 SCC 213 ମାମଲାରେ ସାତଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରର ବିଷୟ ଥିଲା ।

ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ 1947 ର ଧାରା 10A ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ବିଚାରାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣରୁ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠିଛି, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି । ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଭାରତ ସଂଘର ଦୂରସଂଚାର ବିଭାଗ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947 ର ବିଦ୍ୟମାନ ଅସଂଶୋଧିତ

ଧାରା 2 (j) ରେ ଥିବା ଏହାର ପରିଭାଷାର ଅର୍ଥ ଆଧାରରେ ଏକ 'ଶିଳ୍ପ' ନୁହେଁ, ତେଣୁ ବିଚାରାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣରୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ହେବ, ଯାହା ଏକ ପାଳନୀୟ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅଟେ । ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଟି ଏକ 'ଶିଳ୍ପ' କି ନୁହେଁ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରକୃତି ପରୀକ୍ଷଣ, ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ ମାମଲା (ଉପରିସ୍ଥ) ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ କ୍ରିଷ୍ଣା ଆୟାରଙ୍କ ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 143 ରେ ସଂକ୍ଷେପିତ ହୋଇଛି ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ପ୍ରଧାନ ପ୍ରକୃତି ପରୀକ୍ଷଣ:

(a) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଏକ ଜଟିଳତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ କିଛି ଛାଡ଼ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ, ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନୁହେଁ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ କରେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଛି ଦିଲ୍ଲୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ମାମଲା (ଉପରିସ୍ଥ) ମାମଲା ପରି 'କର୍ମଚାରୀ' ନୁହଁନ୍ତି କିମ୍ବା କିଛି ବିଭାଗ ପୃଥକ ଭାବରେ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା ଉତ୍ପାଦନ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାଗପୁର (ଉପରିସ୍ଥ) ନିଗମ ମାମଲାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ସେବାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକର ସମନ୍ୱିତ ପ୍ରକୃତି ହିଁ ପ୍ରକୃତ ପରୀକ୍ଷା ହେବ । ସମଗ୍ର ଉପକ୍ରମଟି 'ଶିଳ୍ପ' ହେବ, ଯଦିଓ ଯେଉଁମାନେ ସଂଜ୍ଞା ଅନୁସାରେ 'ଶ୍ରମିକ' ନୁହନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହି ସ୍ଥିତି ଦ୍ୱାରା ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ ।

(b) ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଧାରାଗୁଡ଼ିକ ସତ୍ତ୍ୱେ, ସାର୍ବଭୌମ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ (କେବଳ) ଛାଡ଼ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ, ସରକାରୀ କିମ୍ବା ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା କଲ୍ୟାଣକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିମ୍ବା ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ।

(c) ଏପରିକି ସାର୍ବଭୌମ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରୁଥିବା ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକରେ, ଯଦି ଏପରି ସଂସ୍ଥା ଅଛି ଯେଉଁଗୁଡିକ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ପୃଥକ କରାଯାଇପାରିବ, ତେବେ ସେଗୁଡିକୁ ଧାରା 2 (j) ଆଧାରରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରେ ।

(d) ସାମ୍ବିଧାନିକ ଏବଂ ଦକ୍ଷତାର ସହ ପ୍ରଣୀତ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅଧିନିୟମ ର ସେହି ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକୁ ପରିସରରୁ ହଟାଇ ଦେଇପାରନ୍ତି, ଯାହା ଅନ୍ୟଥା ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତିକୁ ଏଡାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ପରୀକ୍ଷା ଅନୁଯାୟୀ ଭାରତ ସଂଘର ଦୁରସଞ୍ଚାର ବିଭାଗ ସେହି ସଂଜ୍ଞା ମଧ୍ୟରେ ଏକ 'ଶିଳ୍ପ' ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କାରଣ ଏହା ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ନିୟୋଜିତ ଏବଂ ବିଭାଗ ରାଜ୍ୟର କୌଣସି ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବାରେ ନିୟୋଜିତ ନୁହେଁ ।

ଥେୟାମ ଯୋଶେଫଙ୍କ(ଉପରୋକ୍ତ) [1996] 8 SCC 489 ମାମଲାରେ *ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ* ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯେ ଡାକ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟର ଏକ ଅଂଶ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ 1947 ର ଧାରା 2 (j) ର ସଂଜ୍ଞା ମଧ୍ୟରେ ଏକ 'ଶିଳ୍ପ' ନୁହେଁ । ସଂଯୋଗବଶତଃ, ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ସାତଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ କୌଣସି ବିଚାରାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣରୁ ବିନା ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବମ୍ବେ ଦୁରସଞ୍ଚାର କ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍ କର୍ମଚାରୀ ସଂଘ, AIR (1997) SC 2817 ମାମଲାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇଜଣିଆ *ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ନିର୍ଣ୍ଣୟ* ନେବା ସମୟରେ, ଦୁରସଞ୍ଚାର ନିଗମ ଏକ 'ଶିଳ୍ପ' ନୁହେଁ ବୋଲି *ମତ ନେବା ପାଇଁ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା* । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପାଇଁ ଥେୟାମ ଯୋଶେଫଙ୍କ [1996] 8 SCC 489 (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖା ଯାଇଥିଲା । ତେବେ, ବମ୍ବେ ଦୁରସଞ୍ଚାର କ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍ କର୍ମଚାରୀ ସଂଘ ମାମଲାରେ (ଅର୍ଥାତ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି), ଆମେ *ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ* ଯୋଗାଣ ମାମଲାର ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭ ପାଇଛୁ । ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଷୟରେ *ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପରେ, ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ* ଯଦି ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମତବାଦ କଡାକଡି ଭାବରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହାର ପରିଣାମ 'ବିନାଶକାରୀ' ଅଟେ । ସମ୍ମାନ ସହିତ, ଆମେ ଏହି ମତକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ, କାରଣ ଏହା ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ) ର ସାତଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସହିତ ସିଧାସଳଖ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ରହିଛି, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଆମେ ଆବଦ୍ଧ । ଏହା ପ୍ରକାଶ କରିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ (ଉପରୋକ୍ତ) ର ବିପରୀତ ମତ ରଖିବା କିମ୍ବା ସେହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ପାଇଁ କିମ୍ବା ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କମ୍ କ୍ଷମତାର କୌଣସି ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସ୍ଥିତି କାଏମ ରହିଥାଏ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ସେହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ-ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଦଶନ୍ଧି ପୂର୍ବରୁ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆମେ ଅନ୍ୟଥା ଚିନ୍ତା କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ପାଇନାହୁଁ । ନ୍ୟାୟିକ ଶୃଙ୍ଖଳା

ଆମକୁ ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ *ଯୋଗାଣ, [1978] 2* SCC 213 ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ତେଣୁ, ଆମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଥେୟାମ୍ ଜୋସେଫ୍, [1996] 8 SCC 489 ଏବଂ ବମ୍ବେ ଟେଲିଫୋନ୍ କ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍ କର୍ମଚାରୀ ସଂଘ, AIR (1997) ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 2817 ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ସଠିକ୍ ଆଇନ *ପ୍ରଣୟନ ବୋଲି ବିବେଚନା* କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ଆବେଦନରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଏହା ଏକମାତ୍ର ବିନ୍ଦୁ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ବିଫଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ /

ତେଣୁ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ରହିବ ନାହିଁ ।

S.V.K.I. ଆବେଦନ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।